

Deelconvenant Intersectoraal lokaal beleid Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)

PARTIJEN,

- **de Staat der Nederlanden**, te dezen vertegenwoordigd door **de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport** (hierna: de Minister van VWS), dr. A. Klink, mede namens **de Minister voor Jeugd en Gezin, de Staatssecretarissen van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap** (hierna: de Staatssecretarissen van OCW) en de Staatssecretaris van VWS, allen tevens handelend als bestuursorgaan;
- **het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel** (hierna te noemen: CBL), te dezen vertegenwoordigd door zijn voorzitter de heer K.L. van den Doel,
- **het Christelijk Nationaal Vakverbond** (hierna: CNV), te dezen vertegenwoordigd door de voorzitter de heer B. van Boggelen,
- **de Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie** (hierna: FNLI), te dezen vertegenwoordigd door haar directeur de heer P. den Ouden,
- **de Federatie Nederlandse Vakvereniging** (hierna FNV), te dezen vertegenwoordigd door haar bestuurslid de heer drs. L.R.M. Hartveld,
- **de Gemeenten Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht** (hierna: de G4), te dezen vertegenwoordigd door hun burgemeesters, voor deze de wethouder Jeugd van de gemeente Utrecht mevrouw drs. A.C. den Besten,
- **het Koninklijk Verbond van Ondernemers in het Horeca- en Aanverwant bedrijf** ook wel genoemd "Koninklijke Horeca Nederland" (hierna: KHN), te dezen vertegenwoordigd door zijn directeur de heer L.J.H.M. van der Grinten,
- **de Koninklijke Vereniging MKB-Nederland** (hierna: MKB-Nederland), te dezen vertegenwoordigd door haar directeur de heer L.J. Visser,
- **de Koninklijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Opvoeding** (hierna: KVLO), te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer G. van Driel,
- **de Nederlandse Hartstichting**, te dezen vertegenwoordigd door haar directeur de heer dr. J.C.G. Stam,
- **Nederlands Olympisch Comité*Nederlandse Sport Federatie** (hierna: NOC*NSF), te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter mevrouw E. Terpstra,
- **de Nederlandse Vereniging van Diëtisten** (hierna: NVD), te dezen vertegenwoordigd door haar directeur mevrouw mr. T.P.J.A. van den Heuvel,
- **het Productschap Tuinbouw**, te dezen vertegenwoordigd door zijn voorzitter de heer mr. T.H.J. Joustra,
- **de Vakcentrale voor Middengroepen en Hoger Personeel** (hierna: MHP), te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer mr. E.R. Steenborg,

- **de Vereniging Inzake Distributie en Diensten door Automaten en Apparaten** (hierna: VIDA), te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer mr. J.C. van Zundert,
- **de Vereniging MBO-Raad** (hierna: MBO-Raad), te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer J.P.C.M. van Zijl,
- **de Vereniging Nederlandse Cateringorganisaties** (hierna Veneca), te dezen vertegenwoordigd door haar bestuurslid de heer drs. T.P.J.A. Verheij,
- **de Vereniging PO-Raad** (hierna: PO-Raad), te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter mevrouw mr. drs. K. Kervezee,
- **de Vereniging VNO-NCW** (hierna: VNO-NCW), te dezen vertegenwoordigd door haar directeur de heer W. Ruijgrok,
- **de Vereniging VO-Raad** (hierna: VO-Raad), te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer drs. S. Slagter,
- **de Vereniging voor Waterbedrijven in Nederland** (hierna: VEWIN), te dezen vertegenwoordigd door haar directeur de heer drs T. Schmitz,
- **de Vereniging Zorgverzekeraars Nederland** (hierna: ZN), te dezen vertegenwoordigd door haar algemeen directeur de heer dr. P.F. Hasekamp,
- **de Stichting het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen** (hierna: NISB), te dezen vertegenwoordigd door haar directeur mevrouw drs. C.I.J.M. Ross
- **de Vereniging GGD-Nederland** (hierna: GGD Nederland), te dezen vertegenwoordigd door haar directeur de heer L.F.L. de Vries,

Alsmede de volgende publieke organisaties die mede gericht zijn op de preventie van overgewicht en obesitas en daardoor mede betrokken zijn bij de uitvoering van dit convenant. Deze organisaties zijn als zodanig geen ondertekenaar van het convenant.

- **het Centrum Gezond Leven** (hierna: CGL) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM) onderdeel van het ministerie van VWS,
- **de Stichting Voedingscentrum Nederland** (hierna: VCN).

OVERWEGENDE DAT,

- dit deelconvenant een convenant is in de zin van artikel 2 van het koepelconvenant;
- bij voorkeur het gemeentelijk beleid gericht op de aanpak van overgewicht en obesitas duurzaam en intersectoraal, dat wil zeggen in samenhang tussen alle relevante lokale beleidsvelden en belanghebbenden moet worden vormgegeven;
- veel gemeenten van het belang van intersectoraal overgewichtbeleid overtuigd zijn en het graag mede willen vormgeven, maar behoefte hebben aan ondersteuning in de vorm van kennis, menskracht en middelen;
- voornoemd intersectoraal beleid kansen biedt voor het verbinden van het gemeentelijk gezondheidsbeleid met de lokale eerstelijnsgezondheidszorg;
- dat in Frankrijk is gebleken dat de integrale aanpak van overgewicht en obesitas bij jongeren op lokaal niveau, 'EPODE genaamd' op de lange

- termijn zeer succesvol kan zijn, mits voldaan wordt aan een viertal voorwaarden, zijnde;
- bestuurlijk draagvlak op hoog gemeentelijk niveau, het aangaan van lokale publieke/private samenwerking, de toepassing van commerciële marketingconcepten en technieken om positieve maatschappelijke of sociale veranderingen te bewerkstelligen (sociale marketing) en een deugdelijke wetenschappelijke begeleiding van projecten en interventies;
- daarnaast een nationale ondersteunende infrastructuur, een intersectorale aanpak en het borgen van de continuïteit belangrijke voorwaarden zijn;
 - partijen enthousiast zijn over de invoering van de aanpak die gebaseerd is op het format van EPODE in Nederland, vertaald naar de Nederlandse situatie en genaamd Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), waarbij preventie en aanpak van overgewicht en obesitas onder jongeren het oogmerk is;
 - in aanvulling op de vier genoemde EPODE beginselen de Nederlandse JOGG aanpak een vijfde beginsel toevoegt, bestaande uit het beter verbinden van preventie en zorg op lokaal niveau voor kinderen met overgewicht of obesitas;
 - de rijksoverheid in de Nota overgewicht(2009) van de minister van VWS en de minister voor Jeugd en Gezin heeft aangegeven een dergelijke lokale aanpak te willen stimuleren en faciliteren en dat de rijksoverheid dit al voor een belangrijk deel heeft vormgegeven in het programma Gezond Lokaal Centraal, het programma Gezonde Slagkracht van ZonMw, de handleiding Preventie van Overgewicht in Lokaal Gezondheidsbeleid, de activiteiten van het CGL van het RIVM en de experimenten Gezonde Wijk in het kader van de krachtwijken aanpak. Het is de bedoeling dat de JOGG aanpak in Nederland aansluit op en wordt afgestemd met deze bestaande activiteiten;
 - de rijksoverheid door middel van het eerdergenoemde programma Gezonde Slagkracht sinds 2009 investeert in het tot stand brengen van intersectoraal lokaal gezondheidsbeleid, waaronder het beleid gericht op de aanpak van overgewicht en obesitas, en dat dit programma is gebaseerd op het opnemen van de JOGG beginselen in het gemeentelijk gezondheidsbeleid;
 - het CGL van het RIVM reeds een nationale schakelfunctie heeft tussen de gezondheidsbevorderende instellingen in Nederland, en als aanspreekpunt en expertisecentrum fungeert voor de lokale professionals als het gaat om interventies, methodiekontwikkeling en handleidingen voor lokaal gezondheidsbeleid;
 - de rijksoverheid met het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB) tot en met 2014 een impuls geeft aan sport en bewegen om hiermee mensen die te weinig actief zijn meer en structureel in beweging te brengen. Hiervoor verstrekt de rijksoverheid in twee tranches middelen aan ongeveer 100 gemeenten met de grootste beweegachterstanden. Het NISB biedt NASB-gemeenten advies en ondersteuning;
 - de rijksoverheid beziet of het mogelijk is om de in 2008 door het NISB in opdracht van de minister van VWS ontwikkelde beweegkuur in 2011/2012 in het basisverzekeringspakket kan worden ondergebracht, en daarmee de eerstelijnsgezondheidszorg voor mensen met (een verhoogd risico op) diabetes type 2 in verband brengt met lokale preventie activiteiten (op het gebied van sport, bewegen en voeding). De beweegkuur wordt doorontwikkeld voor mensen met overgewicht of obesitas;
 - een deel van het bedrijfsleven tijdens het eerste Convenant overgewicht reeds het initiatief heeft genomen de stichting Go4Kids op te richten die eveneens het doel nastreeft het format EPODE naar de Nederlandse

- situatie te vertalen en dat deze partijen de activiteiten van deze stichting financieren;
- de samenwerking tussen publieke en private partijen in dit convenant de unieke kans biedt om zowel op nationaal als lokaal niveau publiek/private samenwerking voor de aanpak van overgewicht en obesitas een sterke impuls te geven;
 - gegeven het beleid van de rijksoverheid om te komen tot een nationale infrastructuur voor advies en ondersteuning van gemeenten op het terrein van gezondheidsbeleid, een JOGG afdeling binnen het bij een rechtspersoon onder te brengen convenantbureau zal worden ingericht en dat de JOGG activiteiten op een zodanige wijze worden ontplooid dat geen nieuwe "bestuurlijke drukte" voor gemeenten ontstaat;
 - partijen aan gemeenten die met JOGG aan de slag willen, door middel van deze kleine, slagvaardige afdeling binnen het convenantbureau één aanspreekpunt willen bieden waar gemeenten voor informatie en advies terecht kunnen;
 - partijen hun bestaande en voorgenomen initiatieven en activiteiten van intersectoraal lokaal overgewichtbeleid alsmede het op maat ondersteunen van gemeenten, wensen af te stemmen en willen samenwerken bij de uitvoering;
 - partijen betrokken willen zijn bij het internationale verband waarbinnen de verschillende Europese initiatieven volgens het Franse EPODE-model in Europa worden ingevoerd;
 - partijen de invoering van JOGG in Nederland ondersteunen en deze voortvarend wensen in te voeren;
 - partijen uiterlijk voor 1 september 2010 bespreken of de activiteiten van dit deelconvenant in een andere organisatorische en juridische vorm dan de huidige worden voortgezet;
 - partijen met deze overeenkomst niet beogen om in rechte afdwingbare rechten of plichten in het leven te roepen.

KOMEN OVEREEN:

Artikel 1. Ambities

Ter realisering van de doelstelling uit het koepelconvenant streven partijen ernaar dat gedurende de looptijd van dit deelconvenant het navolgende kan worden bereikt:

1. jaarlijks minimaal 15 nieuwe gemeenten die zich committeren aan een duurzaam intersectoraal beleid voor de preventie en aanpak van overgewicht en obesitas onder jongeren, dat uitgaat van vijf beginselen: breed bestuurlijk draagvlak op hoog gemeentelijk niveau, het aangaan van lokale publieke/private samenwerking, sociale marketing, wetenschappelijke begeleiding van projecten en interventies en het verbinden van lokale zorg en preventie;
2. op maat ondersteunen van de gemeenten die willen meedoen met de aanpak als bedoeld in het eerste lid. Partijen richten daartoe een herkenbaar landelijk aanspreekpunt voor vragen en advies rond JOGG in, dat algemene handvatten voor de toepassing van eerdergenoemde vijf beginselen doet ontwikkelen en dat – voor de daadwerkelijke ondersteuning van gemeenten – zorg draagt voor de doorverwijzing naar

- en het samen laten werken van organisaties die gemeenten en lokale professionals thans al ondersteunen op het terrein van lokaal overgewichtbeleid;
3. zo veel mogelijk aansluiten bij de bestaande infrastructuur voor informatie, advies en ondersteuning op het terrein van lokaal gezondheidsbeleid bij de realisering van bovengenoemde ambities.

Artikel 2. Inspanningsverplichtingen

Partijen zullen zich inspannen de in artikel 1 genoemde ambities waar te maken door:

1. de uitvoering van dit deelconvenant te delegeren aan een slagvaardig onderdeel van het convenantbureau, als bedoeld in artikel 4 van het koepelconvenant, afdeling JOGG genaamd, zodat dit een herkenbaar landelijk aanspreekpunt biedt voor gemeenten voor vragen en advies op het terrein van JOGG;
2. de afdeling JOGG opdracht te geven gemeenten te ondersteunen bij het vinden van de juiste organisaties die al in Nederland actief zijn op het gebied van lokaal overgewichtbeleid en door te stimuleren dat die organisaties samenwerken;
3. samen met de begeleidingscommissie en de afdeling JOGG uitvoering te geven aan wervende, ondersteunende en coördinerende activiteiten op nationaal niveau om bekendheid te geven aan JOGG;
4. gemeenten die willen meedoen met de JOGG aanpak randvoorwaardelijk te ondersteunen met betrekking tot de vijf beginselen van JOGG en meer in het bijzonder door de leden of hun achterban te stimuleren deel te nemen aan lokale publiek-private partnerships.
5. het uiterlijk drie maanden na inwerkingtreding van dit deelconvenant vaststellen van een jaarplan inclusief begroting voor het komende jaar.

Artikel 3. Begeleidingscommissie

1. Partijen formeren een begeleidingscommissie, bestaande uit personen voor elk van de vijf beginselen als bedoeld in artikel 1 eerste lid, alsmede een persoon met specifieke kennis van, dan wel, betrokkenheid bij de werkzaamheden van het CGL en Gezond Lokaal Centraal. Deze personen zetten zich vanuit hun specifieke expertise zonder last in voor de uitvoering van dit deelconvenant en begeleiden de afdeling JOGG bij de uitvoering.
2. De begeleidingscommissie benoemt uit haar midden een voorzitter.
3. De begeleidingscommissie komt zo vaak bijeen als zij nodig acht en tenminste vier keer per jaar.
4. De ambassadeur JOGG, zoals bedoeld in artikel 3 negende lid van het koepelconvenant, neemt deel aan de vergaderingen van de begeleidingscommissie.

Artikel 4. Afdeling JOGG

1. De afdeling JOGG maakt deel uit van het convenantbureau, als bedoeld in artikel 4 van het koepelconvenant.

2. De afdeling JOGG is gericht op de uitvoering van de vijf beginselen van JOGG en fungeert als een herkenbaar aanspreekpunt voor gemeenten voor vragen en advies op het terrein van JOGG.
3. De afdeling JOGG draagt gedurende de looptijd van dit deelconvenant zorg voor de volgende taken:
 - a. eerste aanspreekpunt van gemeenten voor informatie en advies over JOGG;
 - b. het werven en enthousiasmeren van gemeenten om mee te doen aan JOGG;
 - c. het bevorderen en faciliteren van afstemming en samenwerking tussen de organisaties die zich thans al richten op het bevorderen van lokaal integraal overgewichtbeleid, zoals ZonMw, NICIS, NISB en anderen. Het ministerie is daartoe voornemens ZonMW opdracht te geven, op dat deel van het programma Gezonde Slagkracht dat betrekking heeft op het lokale overgewichtbeleid, respectievelijk, het NISB opdracht te geven voor het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen, samen te werken en af te stemmen met andere organisaties;
 - d. de samenwerking met het CGL;
 - e. het zo nodig, in aanvulling op de activiteiten van de afzonderlijke organisaties, als bedoeld in lid 4 onder c. en d.:
 - het (doen) opzetten en verzorgen van bijeenkomsten en trainingen voor lokale projectleiders en betrokken bestuurders;
 - het opzetten en invoeren van modellen en/of handleidingen voor gebruik op lokaal niveau;
 - het bevorderen van de verbinding van de lokale (eerstelijns)zorg en preventie.
 - f. het (doen) ontwikkelen en implementeren van sociale marketing strategieën;
 - g. het bevorderen van lokale publieke-private partnerships en het formuleren van voorwaarden voor deelname en activiteiten van het lokale bedrijfsleven daarin, conform de voorwaarden van het Franse Epode en de voorwaarden die gehanteerd worden door de Stichting Go4Kids;
 - h. het (doen) uitvoeren van de rapportage en evaluatie, als bedoeld in artikel 7.
 - i. de deelname aan het internationale EPODE-netwerk;
 - j. de ondersteuning van de begeleidingscommissie en diens voorzitter;
 - k. het opstellen van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 5, en het leveren van de rapportages aan de stuurgroep als bedoeld in artikel 2 lid 7 van het koepelconvenant;
 - l. het uiterlijk 3 maanden na inwerkingtreding van dit deelconvenant opstellen van een jaarplan en vervolgens jaarlijks voor 1 december;
 - m. het (doen) van aanvragen voor de subsidies ten behoeve van de dit deelconvenant conform de daarvoor gestelde voorwaarden.

Artikel 5. Plan van aanpak

1. Partijen dragen er zorg voor dat, binnen 3 maanden na inwerkingtreding van dit deelconvenant, de afdeling JOGG hierin ondersteund door de begeleidingscommissie de artikelen 2 en 4 nader heeft uitgewerkt in een plan van aanpak dat de gehele looptijd van dit deelconvenant bestrijkt.

2. In aanvulling op het bepaalde in lid 1 bevat het plan van aanpak ten minste:
 - a. de organisatorische invulling door partijen van de begeleidingscommissie en de afdeling JOGG en diens accountmanagers;
 - b. de wijze waarop lopende en voorgenomen activiteiten en initiatieven van partijen gericht op het invullen van de specifieke randvoorwaarden conform de vijf beginselen van JOGG wordt georganiseerd;
 - c. de wijze waarop lopende en voorgenomen activiteiten en initiatieven van partijen gericht op het bevorderen van intersectoraal lokaal overgewichtbeleid worden afgestemd en hoe de afdeling JOGG de samenwerking tussen de betrokken organisaties zal organiseren;
 - d. de wijze waarop de taken van afdeling JOGG, zoals bedoeld in artikel 4, worden ingevuld;
 - e. de wijze waarop lokale publiek-private partnerships zullen worden bevorderd en de voorwaarden waaronder die vorm kunnen krijgen;
 - f. de rol en taken van de begeleidingscommissie ten opzichte van partijen, de stuurgroep van het koepelconvenant en de afdeling JOGG;
 - g. de wijze waarop de vorderingen van de ambities van dit deelconvenant gerapporteerd en geëvalueerd worden;
 - h. de begroting op jaarbasis.
3. De afdeling JOGG legt namens partijen en na hun goedkeuring en advies van de begeleidingscommissie het plan van aanpak ter goedkeuring voor aan de stuurgroep als bedoeld in artikel 3 van het koepelconvenant.

Artikel 6. Financiering

Voor de financiering van dit deelconvenant wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 6 van het koepelconvenant.

Artikel 7. Rapportage en evaluatie

1. Ten behoeve van de jaarlijkse verslaglegging, zoals bedoeld in artikel 3, vijfde lid van het koepelconvenant zullen partijen voor het eerst op 1 juli 2010 en vervolgens jaarlijks rapporteren aan het convenantbureau, genoemd in artikel 4 van het koepelconvenant. In deze rapportage is tevens opgenomen de voortgang van de realisatie van de ambities en inspanningsverplichtingen.
2. Halverwege de looptijd laten partijen een externe evaluatie uitvoeren over de voortgang van dit deelconvenant. Deze evaluatie wordt opgenomen in de rapportage als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 8. Accountmanager deelconvenant

Onder verwijzing naar artikel 4 van het koepelconvenant worden dit deelconvenant en de afdeling JOGG ondersteund door accountmanagers voor elk van de vijf beginselen van JOGG die zorg dragen voor het coördineren en

faciliteren van de uitvoering. De afdeling JOGG heeft daarnaast de beschikking over ondersteunend personeel op financieel gebied.

Artikel 9. Relatie met het koepelconvenant

Dit deelconvenant maakt een onlosmakelijk deel uit van het koepelconvenant en vormt tezamen met het koepelconvenant en de overige deelconvenanten het Convenant Gezond Gewicht.

Artikel 10. Tussentijdse toetreding

Geïnteresseerde derden, die later partij willen worden bij dit deelconvenant, doen hiertoe een schriftelijk verzoek aan de stuurgroep als bedoeld in artikel 3 van het koepelconvenant, voorzien van een advies van de begeleidingscommissie en voorzien van een onderbouwing van de specifieke bijdrage aan dit deelconvenant, waarna de stuurgroep over het verzoek tot toetreding beslist.

Artikel 11. Inwerkingtreding en looptijd

Dit deelconvenant treedt in werking op 1 januari 2010 en expireert op 31 december 2014.

Aldus overeengekomen en ondertekend in tweevoud te Den Haag:

De Minister van VWS, mede namens de Minister voor Jeugd en Gezin, de
Staatssecretarissen van OCW en de Staatssecretaris van VWS

A. Klink
Datum:

CBL

K.L. van de Doel
Datum:

CNV

B. van Boggelen
Datum:

FNLI

P. den Ouden
Datum:

FNV

L.R.M. Hartveld
Datum:

G4

A.C. den Besten
Datum:

KHN

L.J.H.M. van der Grinten
Datum:

MKB-Nederland

L.J. Visser
Datum:

KVLO

G. van Driel
Datum:

Nederlandse Hartstichting

J.C.G. Stam

Datum:
NOC*NSF

E. Terpstra
Datum:

NVD

T.P.J.A. van den Heuvel
Datum:

Productschap Tuinbouw

T.H.J. Joustra
Datum:

MHP

E.R. Steenborg
Datum:

VIDA

J.C. van Zundert
Datum:

MBO-Raad

J.P.C.M. van Zijl
Datum:

Veneca

T.P.J.A. Verheij
Datum:

PO-Raad

K. Kervezee
Datum:

VNO-NCW

W. Ruijgrok
Datum:

VO-Raad

S. Slagter
Datum:

VEWIN

T. Schmitz
Datum:

ZN

P.F. Hasekamp
Datum:

NISB

C.I.J.M. Ross
Datum:

GGD Nederland

L.F.L. de Vries
Datum: